

ESAS NO : 1981/246

KARAR NO : 1981/924

ÖZET : Siyasi bir parti ile ilişkisi görülen dernek yöneticisinin, sıkıyönetim ilânına nede olan olaylara ilişkin olarak işlediği suçlara ait davanın; yer ve zaman koşulu aranmadan, öteki sanıkların işledikleri suçlara ait davanın da C.M.U.K.nun 3.maddesi gereğince Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Nuri Özgün, Hüseyin Tanrikulu ve arkadaşları.

O L A Y : 12.1.1978 günü, sanık Hüseyin Tanrikulu'nun elde edilemeyen tab

cası ile C.Savcı yardımcısı S.Şefik İçözün evine birkaç el ateş ettiği, böylece öldürmeye kışma, 6136 sayılı Yasaya aykırı davranma ve meskûn mahalde silah boşaltma suçlarını işledi ileri sürülerek 18.8.1978 günlü talepname ile, öteki sanıklardan Nuri Özgün'ün Divriği Ülkü Ocakları Şube Başkanı iken, dernek adına Ankaradan genel merkeze gönderdiği faaliyet raporu da, 10.1.1978 günü Divriği İlçesinde meydana gelen olayda dernekleri taraftarı olan kimi sanıkların mağdur duruma düştükleri, olayın öteki sanıkları komünistlerin tutuklanmayıp, ifadelerinin C.Savcılığı'nca alınmasına lüzum görülmediği belirtilmekle, bu sanığın yakınıcının evni, azmettirerek öteki sanıklara kurşunlattığı ve hepsinin öldürmeye teşebbüs ve 6136 sayılı Yasaya muhalefet ve meskûn mahalde silah boşaltma suçlarını işledikleri ileri sürülerek, aynı günlü ek talepname ile Divriği C.Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

Divriği Sorgu Hakimliğince yapılan soruşturma sonunda; Divriğide meydana gelen olaylar üzerine görevi gereği işe el koyan yakınıcı C.Savcı Yardımcısının komünist olduğu ve bazı gurupları koruduğu gerekçesiyle bu savcıya gerekli dersin verilmesi ve kendisi ile mücadele edilmesi gerektiğini belirten ülkü ocakları Divriği şube başkanının, genel merkeze gönderdiği 21.1.1978 günlü 5 sayılı raporda; bazı ülküdaşların suçsuz yere tutuklandığı, savcının taraf tuttuğu gerekçesiyle evinin kurşunlandığı bildirilerek anılan raporun, Ankara Valiliğine Divriği savcılığına ulaştırıldığı, sanıkların olaydaki kastının anlaşılmasına göre, adam öldürmeğe teşebbüs, suç işlemeye azmettirme, meskûn mahalde silah boşaltma ve 6136 sayılı Yasaya muhalefet suçlarını işlediklerinden bahisle, sanıklardan Nuri Özgün'ün eylemine uyan, Türk Ceza Yasası'nın 65.yoluyula 62., 40., 448., öteki sanıkların eylemlerine uyan aynı Yasa'nın 62., 64., 448., 451., 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Sivas Ağır Ceza Mahkemesinde açılmasına karar verilmiştir.

Sivas 1.Ağır Ceza Mahkemesi, 28.5.1980 gününde, 1980/97-86 sayı ile; Sivas ilinde sıkıyönetim ilân edilmesine, atılı suçun sıkıyönetim ilânını gerektiren suçlardan olmasına, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin emsal kararlarına göre davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu ge

gereğesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi,14.1.1981 tarihinde,1980/535 sayı ile;sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce lendiği ve sıkıyönetim mahkemelerindeki davalarla bağlantısının bulunmadığı,davada ağır ceza mahkemesinin görevli olduğu kanısına varıldığı belirtilerek,2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Özdural,İsmail Oğuz,Şeref Tolunç,Orhan Erdem,Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 21.12.1981 günlü toplantıda,geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargıtay'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Önder Ayhan'ın,Askeri Yargıtay yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç,Sivas ilinde 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce işlenmiştir.

Dosya içeriğinden;sanıklardan Nuri Özgün'ün,Divriği Ülkü Ocakları şube başkanı olduğu,Divriğide meydana gelen olaylar üzerine,görevi gereği işe elkoyan ve soruşturma yapar yakınıcı C.Savcı yardımcısının komünist olup,bazı gurupları koruduğu gerekçesiyle savcıya gerekli dersin verilmesi gerektiğini,genel merkeze gönderdiği 21.1.1978 günlü 5 sayılı faaliyet raporunda belirttiği anlaşılacakla,yaşam hakkına yönelik ve görüş ayrılığından kaynaklanan bu suçun,MGK'nin 7 sayılı kararınının 4.maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu ortadadır.

Sanıklardan Nuri Özgün'ün,Divriği Ülkü ocakları şube başkanı olduğu ve Divriğide meydana gelen olayları ülkü ocakları genel merkezine raporla bildirdiği,bu arada 21.1.1978 günlü 5 sayılı raporla da dava konusu olay hakkında genel merkeze bilgi verdiği anlaşılacakla,sağın durumunun,1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1.maddesine göre incelenmesi gerekmektedir.

Anılan madde "1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesindeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın anılan madde ile 15.madde hükümlerine göre sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görev alan giren suçları işleyen siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyeleri ile siyasi partilerle ilişkileri görülen diğer kuruluş ve dernek üyeleri ve görevlisinin suç dosyaları hakkında soruşturma ve yargılama yapmaya parti genel merkezlerinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlıkları nezdindeki askeri mahkemeler yetkilidir" hükmünü taşımaktadır.

ESAS NO: 1981/246

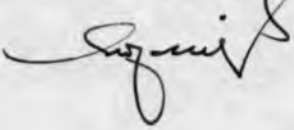
Sanık Nuri Özgün'ün Divriği Ülkü Ocakları şube başkanı olduğu, bu kuruluşun belli bir siyasi parti ile (MHP) ilişkisi bulunduğu anlaşılınca, bu sanık hakkındaki davanın, anılan maddelerin uyarınca, öteki sanıklara ilişkin davanın ise, bu sanığa bağlı olarak CMUK.nun 3.ve 353 sayılı Yasa'nın 18.maddelerine göre sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle, Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesince yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bu nedenle Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Numaralı Askeri Mahkemesi'nde yapılan başvurunun reddine 21.12.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

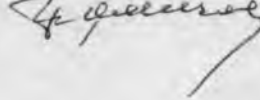
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

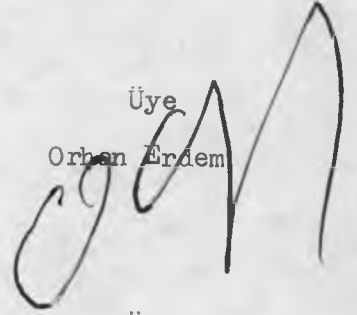

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

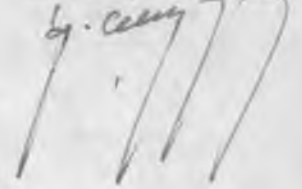
Üye

Orhan Ertosun

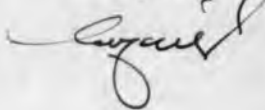
Üye

Hasan Çelikkale

Bu kararın Resmi gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

D/E

10.3